

METROPOLIALUETTA KOSKEVAN ESISELVITYKSEN ASETTAMISPÄÄTÖS

Asettaminen

Valtiovarainministeriö ja ympäristöministeriö ovat tänään asettaneet kuntauudistukseen liittyvän ja metropolialuetta koskevan esiselvityksen valmistelua varten johtoryhmän.

Toimikausi

3.7.2012 – 31.12.2012

Tausta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Vahva peruskunta muodostuu luonnollisista työssäkäyntialueista ja on riittävän suuri pystyäkseen itsenäisesti vastaamaan peruspalveluista vaativaa erikoissairaanhoidon ja vastaavasti vaativia sosiaalihuollon palveluja lukuun ottamatta. Vahva peruskunta kykenee tulokselliseen elinkeinopolitiikkaan ja kehittämistyöhön sekä voi tehokkaasti vastata yhdyskuntarakenteiden hajautumiskehitykseen.

Hallitusohjelman mukaan kunta- ja palvelurakennetarkistusten merkitys korostuu metropolialueella. Hallitusohjelman mukaan tarve metropolialuetta koskevalle erilliselle laille selvitetään.

Hallitus linjasi 5.6.2012 iltakoulussa uudistuksen jatkovalmistelua.

Metropolialueella tarvitaan iltakoulun 5.6.2012 linjausten mukaan sekä kuntarakenteen muutoksia että jonkin tyyppistä metropolihallintoa. Hallitus selvittää erilaiset vaihtoehdot metropoliratkaisuksi alueen yhteisen suunnittelun ja ohjauksen tueksi erityisesti maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymyksissä, sekä kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi. Työ käynnistetään esiselvityksellä, jossa kartoitetaan tulevat kuntajakoselvitysalueet ja erilaiset vaihtoehdot metropoliratkaisuksi alueen kuntien kanssa.

Kuntauudistusta johtaa hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä (HALKE) täydennettynä sosiaali- ja terveysministerillä ja peruspalveluministerillä. Ministerityöryhmä oh-

jaa myös hallituksen metropolipolitiikkaa. 22.12.2011 asetettu metropolipolitiikan neuvottelukunta edistää metropolipolitiikan tavoitteiden toteuttamista sekä valtion eri sektorien ja alueen eri toimijoiden kumppanuutta. Neuvottelukunnan toimikausi kestää 30.4.2015 saakka. Metropolipolitiikan sihteeristö (22.12.2011 – 30.4.2015) huolehtii mm. metropolipolitiikan sisällöllisten painopistealueiden yhteensovituksesta ja valmistelee metropolipolitiikan käsittelyä hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä.

Selvitystyössä on mahdollisuus hyödyntää kuntauudistuksen valmistelun pohjaksi tehtyjä selvityksiä sekä kunnilta ja muilta tahoilta saatuja lausuntoja, jotka pyydettiin Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän ehdotuksia koskevan lausuntokierroksen yhteydessä 13.4.2012 mennessä. Lisäksi on mahdollisuus hyödyntää aiemmilla hallituskausilla tehtyjä selvityksiä koskien alueen yhteistyön kehittämistä sekä kuntajakomuutoksia.

Tavoite

Tavoitteena on osana kuntauudistusta ja yhteistyössä alueen kuntien kanssa kartoittaa metropolialueen kuntajakoselvitysalueet sekä erilaiset vaihtoehdot metropolihallinnoksi alueen yhteisen suunnittelun ja ohjauksen tueksi.

Tehtävä ja aluerajaus

Tehtävänä on metropolialuetta koskevan esiselvityksen tekeminen.

Esiselvityksessä selvitetään

1. alueen tulevat kuntajakoselvitysalueet sekä
2. vaihtoehdot mallit metropolihallinnoksi

Vaihtoehdoissa metropoliratkaisuiksi tulee kartoittaa yhteisesti hoidettavat tehtävät, vaihtoehdot tehtäviä koskevan päätöksenteon organisoimiseksi sekä tehtävien rahoitusvaihtoehdot. Selvityksessä tulee ottaa huomioon ainakin ne tehtävät, jotka liittyvät yhdyskuntarakenteen yhtenäiseen suunnitteluun, maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamiseen sekä kilpailukyvyyn vahvistamiseen ja segregaaation ehkäisyyn. Tehtäviä koskevan kartoituksen pohjalta tulee arvioida ja tehdä ehdotukset vaihtoehdoista malleista päätöksenteon järjestämiseksi sekä rahoitusta koskeviksi periaatteiksi ja vastuiksi.

Selvitystyö koskee metropolialueen vapaaehtoisen yhteistyön piiriin yleisemmin luetavien 14 kunnan (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kirkkonummi, Hyvinkää, Pornainen, Tuusula, Kerava, Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Sipoo ja Vihti) aluetta.

Arvioitaessa alueen kuntajakoselvitysalueita (selvityshenkilöillä) on kuitenkin mahdollisuus ottaa mukaan ja tehdä ehdotuksia, jotka koskevat 14 kunnan ulkopuolisiakin kuntia. Arvioitaessa kuntajakoselvitysalueita työssä tulee huomioida hallituksen linjat liittyen kuntauudistuksen kriteereihin. Arvioitaessa vaihtoehtoja metropolihallinnoksi (selvityshenkilöillä) on myös mahdollisuus ottaa mukaan ja tehdä ehdotuksia, jotka koskevat 14 kunnan ohella muitakin kuntia.

Organisointi

Johtoryhmä

Selvitystyötä ohjaa johtoryhmä. Johtoryhmän tehtävänä on ohjata esiselvityksen toteuttamista ja valmistelua sekä edistää valmistelussa tarvittavaa eri osapuolten välistä vuorovaikutusta. Johtoryhmän tehtävänä on myös raportoida esiselvityksen etenemisestä hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle sekä metropolipolitiikan neuvottelukunnalle.

Johtoryhmän kokoonpano

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkunen ja varapuheenjohtajana asunto- ja viestintäministeri Krista Kiuru.

Muut jäsenet:

kaupunginjohtaja Jussi Pajunen, Helsinki
kaupunginjohtaja Jukka Mäkelä, Espoo
kaupunginjohtaja Kari Nenonen, Vantaa
kaupunginjohtaja Raimo Lahti, Hyvinkää (Kuuma-kuntien edustaja) (varajäsenenä kunnanjohtaja Esko Kairesalo, Mäntsälä)

Sihteerit:

neuvotteleva virkamies Inga Nyholm, valtiovarainministeriö
erityisasiantuntija Olli Maijala, ympäristöministeriö

Johtoryhmä voi kuulla asiantuntijoita esiselvityksen aikana.

Johtoryhmän lisäksi asetetaan selvityshenkilöt, joiden tehtäväksi tulee valmistella johtoryhmälle ehdotukset alueen tulevasta kuntajakoselvitysalueista sekä valmistella ehdotukset vaihtoehtoisista eri malleista metropolihallinnoksi. Selvityshenkilöiden tueksi tullaan myös asettamaan tukiryhmä.

Selvitys on osa kuntauudistusta sekä valtion metropolipolitiikan toteutusta. Selvitystyötä johtaa kuntauudistusta sekä metropolipolitiikkaa johtava hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmä (HALKE) ja sen etenemistä seuraa metropolipolitiikan neuvottelukunta.

Esiselvityksen aikana voidaan tarvittaessa tilata sitä tukevia lisäselvityksiä ja/tai tutkimuksia.

Kustannukset ja rahoitus

Johtoryhmässä edustettuina olevat tahot vastaavat edustajiensa työryhmän kokouksiin osallistumisesta aiheutuvista matka- ja majoituskustannuksista. Johtoryhmän kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön toimintamenoista momentilta 28010112.

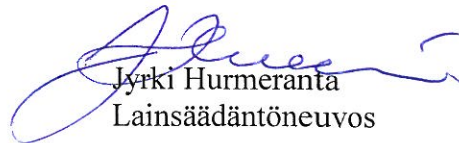
Jutta Urpilainen
Valtiovarainministeri

Heidi Hautala
Kehitysministeri

Päivi Laajala
Ylijohtaja

Jyrki Hurmeranta
Lainsäädäntöneuvos

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmän jäsenet
Metropolipolitiikan neuvottelukunnan jäsenet
Metropolipolitiikan sihteeristön jäsenet
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Espoon kaupunki
Helsingin kaupunki
Vantaan kaupunki
Kauniaisten kaupunki
KUUMA-seutu